

Forfatter: Hostrup, C.

Titel: SOLDATERLØJER

Citation: Hostrup, C.: "SOLDATERLØJER", i Hostrup, C.: *Komedier og Digte*, udg. af Aage Marcus ; Overbibliotekar, Dr. phil. H. Topsøe-Jensen , 1954, s. 397. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-hostrup01-shoot-workid126708.pdf> (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: Komedier og Digte

SOLDATERLØJER SANGSPIL (1849)

398

PERSONER.

- LANGE, Gaardejer paa Fyen.
- EMILIE, hans Datter.
- BARDING, Prokurator.
- Magister GLOB, hans Søstersøn, Historiker.
- Løjtnant VILMER.
- Landskabsmaler ANKER, menig Soldat.
- MADS, Karl hos Lange.

Handlingen foregaar paa Langes Gaard under Krigen.

399

En rummelig Forsal.

I Baggrunden Dør og Vinduer ud til Haven, to Døre paa hver af Siderne. I et af Hjørnerne et Stativ med Knager, hvorpaa hænge adskillige Klæder og Hatte. I Loftet en Lampe. - Skuepladsen er i Begyndelsen lys, men Skumringen tiltager til sjette Scene, da det bliver ganske mørkt.

FØRSTE SCENE.

Lange, Vilmer, Barding og Glob sidde ved et lille Bord og drikke Vin. De le alle undtagen Glob.

LANGE.

Hahaha! Aa ja! Ja hvad de Soldater dog kan hitte paa! Og den gamle - han maa da bide i det sure Æble og give sin Velsignelse. Hahaha - det havde han skam godt af.

BARDING.

Hør, vi vilde neppe le saa meget, hvis det var arriveret os.

LANGE.

Jeg tror, jeg havde let alligevel. Skaal, Hr. Løjtnant! Tak for Historien! Ja, for jeg har nu altid holdt saa uhyre meget af saadanne smaa, fiffige Karnaljerier. For et Par Aar siden havde jeg en Tjener, - naar jeg tænker paa ham, kan jeg grine mig ihjel. I det halve Aar, han tjente mig, snød han mig for over firehundrede Daler, hahaha!

BARDING.

Stjal han firehundrede Daler fra dig?

LANGE.

Stjal? Nej, det var der da ikke noget morsomt ved. Nej, min Ven, han tog mig ved Næsen lige for mine aabne Øjne, han kjørte mig i Ring som en gammel Kanehest, og jeg troede, at den hellige Grav var vel forvart. Men tænk nu bare: 400 over firehundrede Daler i et halvt Aar! det var Skam godt bestilt.

BARDING.

Men jeg kan ikke begribe, hvor du kan more dig over, at du er bleven saa skammelig bedraget.

LANGE.

Misund mig nu ikke den Fornøjelse! jeg har saamænd selv betalt den.

BARDING.

Ja men, kjære Ven - hvordan kan du som Statsborger sympathisere med ligefrem lovstridige Handlinger?

LANGE.

Der har vi det. I vore Dage kan en lystig Fyr slet ikke faa Plads til at røre sig uden hvert Øjeblik at løbe Panden mod Lov og Politi og Prokuratorer og Sludder og Vrøvl. Nej da priser jeg vore Forfædre - ikke sandt, Hr. Magister? - De tillod enhver Mand at tumle sig, som han havde Lyst og Forstand til.

GLOB.

Ja hvordan mener De - tumle sig?

LANGE

ærgelig.

Aa jeg mener i Grunden ingenting.

BARDING.

Det er nok ogsaa det fornuftigste, hehehe! for der kommer du tilkort; i det Kapitel er Jens ikke at spørge med.

LANGE.

Nej det er han nok ikke i ret mange Kapitler.

VILMER.

Men det er sandt, hvorledes befinder Deres Datter sig i Eftermiddag?

LANGE

afsides.

Naa der kommer Datteren igjen. *Højt.* Jo Tak, det gaar an.

VILMER.

De veed, at jeg har haft den Fornøjelse at gjøre Frøkenens Bekjendtskab i Kjøbenhavn, og da jeg formodentlig skal bort herfra i Morgen -

LANGE.

Ih nej, vist ikke. Vi slipper Dem ikke saa let.

401

VILMER.

Vi har Ordre til at holde os marschfærdige, og jeg vilde naturligvis gjerne hilse paa Deres Frøken Datter, inden jeg skal rejse herfra.

LANGE.

Ja er det ikke tungt, at hun skal være sengeliggende?

VILMER.

Ligger hun?

LANGE.

Ja Gud! der er tykke Tæpper for alle Vinduer og Døre, og saa er der saadan en Lugt af Rabarber og Moskus og Sæbespirituskab og puh! alt det Djævelskab, som Doktorerne har Fornøjelse af at tulle i os.

BARDING.

Ja men jeg talte med Doktoren i Dag, og han vidste slet ikke noget af, at hun var syg.

LANGE.

Ikke det! Nej, vi kurere hende ogsaa selv, for det er saadant et Tilfælde, som hun har hvert Efteraar.

VILMER.

Et Tilfælde?

LANGE.

Ja det er en kronisk Affektion i Mellemgulvet, eller saadan et Sted indeni. - Naa, vi skal vel have en Flaske til?

VILMER.

Nej Tak! jeg skal ind og skrive.

LANGE.

Men saa maa vi have en Vise til det sidste Glas.

VILMER.

Naar det blot ikke forstyrrer Patienten?

LANGE.

Aa nej! hun ligger langt derovre, *peger til højre*, i den anden Ende af Huset. Syng os nu den Soldatervise, De veed nok!

VILMER.

Ja, naar De endelig forlanger det, men De veed, at jeg finder den indbildsk og løgnagtig.

LANGE.

Aa Snak! det er Skam ikke andet end den rene Sandhed.

402

Mel. af E. Hornemann.

1.

VILMER.

Saa bister som den vrede Bjørn
Soldaten gaar mod Fjenders Flok,
men og for Landets egne Børn

han tidt kan være farlig nok.
Thi, vil man til Rygtet lytte,
han skader mer og saarer fler
og gjør sig et større Bytte,
medens han er i Kvarter.

ALLE.

Ja vil man til Rygtet lytte o.s.v.

2.

VILMER.

Paa Landet i den stille Vraa
Soldatens Ankomst er en Fest;
men, smukke Glut, pas bare paa!
han bliver dig saa dyr en Gjæst.
Du gjerne ham vil beværte,
om lidt han be'r og tager mer,
indtil i dit aabne Hjerter
fundet han har et Kvarter.

ALLE.

Du gjerne ham vil beværte o.s.v.

3.

VILMER.

Du gamle, som en Pigeflok
bevogter under Husets Tag,
lidt Bryderi Soldaten nok
dig skaffer paa dit Dueslag.
Du før har dem let korrexet,
men nu - hvad sker? det gaar ej mer,
Soldaten dem har forhexet,
medens han var i Kvarter.

ALLE.

Du før har dem let korrexet o.s.v.

403

LANGE.

Hahaha! det var Skam en rask Vise.

VILMER.

Ja der er et Vers endnu.

LANGE.

Saa? det har jeg aldrig hørt før.

4.

VILMER.

Og du, som med saa megen List
i Bur din Guldfugl sætte lod,
og tror den sikker der - jo vist!
du styrker kun din Fjendes Mod.
Du fast paa din Kløgt tør lide,
men før du ser, man af dig ler:
Soldaten forstaar at stride,
selv naar han er i Kvarter.

ALLE.

Du fast paa din Kløgt tør lide o.s.v.

Barding og Glob gaa ud ad Havedøren.

VILMER.

Hr. Lange! en Skaal for Kvarteret!

Gaar ud ad den bageste Dør til højre.

ANDEN SCENE.

LANGE.

Det var jo en formelig Krigserklæring, hahaha! Ganske som jeg ønsker. *Gnider sig i Hænderne.* Flink Fyr, den Løjtnant! men det vil ikke falde ham saa let at faa Fingre i den Guldfugl. Om man skulde hjælpe ham lidt paa Gled? Nej, han skal selv have hele Ulejligheden. Naar han nu bare kunde hitte paa noget godt! Ja Gud give, han vilde tage mig rigtig ved Næsen!

EMILIE

indenfor, banker paa den forreste Dør til venstre.

Fader! luk op!

LANGE.

Hvad er det? - Emilie? Vil du strax gaa op paa dit Værelse.

404

EMILIE

indenfor.

Nej jeg vil ikke, du maa strax lukke mig op.

LANGE.

Jeg tror Skam, Tøsen er bleven gal. Gaa nu op, lille Emilie, saa kommer jeg strax.

EMILIE

indenfor.

Nej, jeg bliver ved at banke, lige til du lukker op.

Banker stærkt paa Døren.

LANGE.

Nej nej nej! nu kommer jeg.

Lange tager en Nøgle frem og aabner Døren, i det samme springer Emilie ud.

TREDIE SCENE.

Lange. Emilie.

LANGE.

Nej holdt! hvor vil du hen?

EMILIE.

Jeg kan ikke holde det ud længer. Hvor længe skal jeg dog sidde indespærret?

LANGE.

Aa du skal nok komme ud, naar vi en Gang faar Fred.

EMILIE.

Naar vi faar Fred?

LANGE.

Ja for saa bliver vi vel fri for disse Løjtnantsbesøg. Naa kom, lille Emilie, lad os nu gaa!

EMILIE.

Nej, jeg vil ikke. Jeg har jo ikke gjort de Løjtnanter noget, hvorfor skal jeg saa løbe for dem?

LANGE.

Naa det er ogsaa blot min Spøg. I Morgen naar Løjtnant Vilmer er rejst, saa skal du strax slippe ud.

EMILIE.

Men hvorfor skal han først rejse? Det kunde endda være det samme med de andre, men han -

LANGE

afbrydende.

Han?

EMILIE.

Ham kjender jeg nu saa godt, og han er den eneste, som jeg kunde have Lyst til -

405

LANGE

som før.

Du kunde have Lyst til - naa?

EMILIE.

Ja - til at snakke med om Kjøbenhavn og faa lidt at vide derovrefra. Naa, lille Fader, vær nu ikke urimelig! Du har slet ikke Lov til at befale mig saadan noget uden at give mig Grunde; du maa huske paa, at jeg er tyve Aar.

LANGE.

Ja, jeg har naturligvis ogsaa mine Grunde.

EMILIE.

Maa jeg da høre dem, for jeg har rigtignok ikke i Sinde at lade mig behandle som et Barn.

LANGE.

Naa, siden du endelig vil vide det, saa sker det af meget vigtige Grunde; det er nærmest ifølge en Anmodning fra Krigsministeriet.

EMILIE.

Fra Krigsministeriet? Men hvad har det med mig at gjøre?

LANGE.

Jo, saa længe vi har Krig, har det med os alle sammen at gjøre. Jeg skal sige dig, man frygter for, at Officererne, som skal hen at slaas med Fjenden, let kunde blive forsagte og altfor blødagtige, naar de fik for meget med Damer at gjøre, og derfor er der tilstillet os en Anmodning om, at vi ikke skal lade de Officerer, som er indkvarterede hos os, komme sammen med Husets unge Piger.

EMILIE.

Det er da en dum Anmodning. Den Krigsminister maa jo være tosset. Aa men du narrer mig.

LANGE.

Nej kom nu op med, saa skal jeg vise dig Cirkulæret fra Ministeriet. I Begyndelsen maa vi jo lystre, men siden tænker jeg nok, man kan illudere det.

EMILIE.

Men var det saa ikke bedre, om vi i Begyndelsen illuderede det? saa kunde vi altid siden være mere lydige.

LANGE.

Skulde man være ulydig, ligesom man har faaet Befalingen? Nej det gaar aldrig an.

406

EMILIE.

Men hvad skal vi da med saadan en Krigsminister! Det er jo aabenbart, at han slet ikke forstaar sig noget paa det.

LANGE.

Det maa du ikke sige.

EMILIE.

Jo det maa jeg godt sige, for paa den Maade maa vi tabe Krigen, det er da tydeligt.

Mel. af E. Hornemann.

1.

Tro du mig, Fa'r, saa vil Lykken rent os svige,
det tør jeg sige Ministeren til Trods:
naar ej Soldaten tør tale med sin Pige,
hvor skal han da hente Modet til at slaas?
Ej hun med Graad vil ham Kjækheden røve,
nej, selv hun usynlig vil føre ham an;
hun vil ham lære at slaas som en Løve.

LANGE.

Ja lær ham og før ham, naar bare du kan!

2.

EMILIE.

Ja jeg har Ret - ikke? det maa du mig lade,
ej bør du lyde Regeringen i sligt,
derved Armeen jo lider megen Skade,
og jeg mig kjeder saa ganske gyseligt.
Ej tør du pine din Datter saa længe,
om andre end gjør det, saa nænner ej du,
ej kan du atter i Buret mig stænge.

LANGE.

Jo det kan og det tør og det vil jeg nu.

3.

EMILIE.

Men, lille Fa'r, du er ogsaa rent af Lave,
ej du dig bryder om mit og Landets Vel.
Hvorfor skal jeg nu paa Loftet mig begrave,
hvor med det første jeg kjeder mig ihjel?
407 Men hvis du vil være grum uden lige,
nu vel da - saa prøv! men jeg taaler det ej,
da vil om Bistand jeg raabe og skringe.

LANGE

fører hende til Døren.

Ja raab kun og skrig kun og gaa saa din Vej!

FJERDE SCENE.

De forrige. Barding fra Haven.

BARDING.

Men hvad - Frøken Emilie! og fuldkommen paaklædt? Jeg troede, at De var Patient.

LANGE.

Det er hun ogsaa. Kom nu!

EMILIE.

Nej, jeg fejler saamænd slet ingenting.

BARDING.

Men du sagde jo, at din Datter havde en kronisk Affektion i Mellemgulvet.

LANGE.

Det har hun ogsaa. Du skal ikke tro, hvad hun siger, hun taler i Vildelse, det er Feberfantasier. - Naa kom nu, lille Emilie!

EMILIE.

Nej det er godt, Prokuratoren kom, for Fader er saa grænseløs urimelig.

LANGE.

Jeg har givet dig mine Grunde.

EMILIE.

Men det er jo ingen Grunde. Fordi der er kommet den tossede Anmodning fra Krigsministeriet -

BARDING.

Fra Krigsministeriet?

LANGE

giver ham et Vink.

Ja du veed, den Anmodning fra Krigsministeriet, om at man, hvor der er Officerer indkvarterede, skal holde de unge Piger indelukkede.

BARDING.

Holde de unge Piger indelukkede? - Naa ja!

EMILIE.

Men er det ikke en urimelig Bestemmelse?

408

BARDING.

Jo det er sandt nok.

LANGE.

Men man er dog nødt til at rette sig derefter.

BARDING.

Ja det er sandt nok.

EMILIE.

Det er sandt nok! Aa de er lige gode begge to. Men jeg vil sige dig, Fader - jeg taaler det ikke længe; du skal tage dig i Agt.

Gaar ud ad Døren.

FEMTE SCENE.

Lange. Barding.

LANGE

laaser Døren efter hende.

Naa, der var nok en Krigserklæring, hahaha!

BARDING.

Men sig mig, Lange, hvad er det for en Anmodning fra Krigsministeriet?

LANGE.

Aa det er noget Sludder, som jeg bildte hende ind for at faa hende til at blive paa sit Værelse.

BARDING.

Men hvorfor skal hun det? Det forekommer mig - rent ud sagt - en lille Smule urimeligt.

LANGE

afsides.

Naa, nu vil han Skam ogsaa have Grunde. *Højt.* Nej, ser du, i disse Tider -

BARDING.

Ja men Fjenden kommer jo ikke her.

LANGE.

Nej, men Vennerne er nok saa farlige. Husker du Visen fra før?

BARDING.

Aa! du er bange for Indkvarteringen. Men Emilie er jo en fornuftig Pige.

LANGE.

Det hjælper ikke. Fruentimmerne er og bliver Fruentimmer. Naar de ser en kjon Uniform og et smukt Skjæg, og især i denne Tid, hvor Hjerterne 409 er i patriotisk Bevægelse, saa er det dem ikke muligt at staa imod - de er væk paa Øjeblikket.

BARDING.

Ja men jeg skal sige dig et andet Middel, som er nok saa godt. Naar vi bilder Emilie ind, at Løjtnanten er gift eller forlovet, saa gaar hendes Tanker ikke den Vej.

LANGE.

Nej, min Bror, du kjender ikke Fruentimmerne.

BARDING.

Jeg har sgu kjendt dem ganske godt, det forsikrer jeg dig paa.

LANGE.

Ja men det er længe siden. Nej, de nuværende unge Piger er uegennyttige i deres Kjærlighed, ja de har endogsaa et Slags Sværmeri for at elske haabløst. Og man maa være grumme forsigtig med dem, for de kan let faa et Smæk, som de aldrig forvinder. Se, nu bliver saadan en Fyr her et Par Dage, og saa

kommer han til et andet Sted, hvor der er andre Fruentimmer, og saa glemmer han hende. Men Pigebarnet glemmer ikke, hun holder fast paa sin lille Løjtnant, og naar der saa en Dag kommer en pæn Mand med reelle Hensigter, saa siger hun: »Nej, De maa undskylde, Pladsen er optaget.« Har jeg Ret, hvad?

BARDING.

Ja! Du bør lukke hendes inde.

LANGE

afsides.

Hahaha! lad nu Prokuratoren rende med den Besked!

BARDING.

Men det værste er, at saa kan vi andre heller ikke komme til at tale med hende.

LANGE.

Jo siden du nu engang er inde i Hemmeligheden, saa kan du gjerne se op til hende. Det er ind ad den Dør og op ad Trappen og saa Døren til venstre. Nøglen har jeg.

BARDING.

Ja jeg vilde i Grunden ogsaa gjerne opnaa den Tilladelse for min Søstersøn.

410

LANGE.

Magisteren! Hvad skal han paa min Datters Værelse?

BARDING.

Ja det er nu egentlig en Hemmelighed, men lad gaa! Jeg har tidt opmuntret ham til, at han skulde gifte sig, for han staar nu temmelig ene i Verden, og han kunde trænge til lidt Fruentimmerpleje.

LANGE.

Naa, og saa skulde Emilie pleje ham? Nej sikken en Opfindelse!

BARDING.

Ja han har set hende i Kjøbenhavn og roser meget hendes satte og forstandige Væsen.

LANGE.

Saa? hvor Pokker mon hun har faaet det fra?

BARDING.

Han fortalte, at han havde truffet hende i et Selskab, hvor der blev danset, og de to sad hele Aftenen og snakkede om Jomsvikingerne.

LANGE.

Naa! det var vel den Gang hun havde forvredet sin Fod?

BARDING.

Det talte han ikke om; men hun interesserer ham, og du kunde jo gjerne give ham Lov til at se op til hende. Du kan tro mig, han er ikke farlig.

LANGE.

Jeg tror dig. For hvad hans Udseende angaar -

BARDING.

Ja saadan smuk, det er han jo ikke. Han er mere hvad man kalder en intellektuel Skjønhed. Men han er

et i alle Maader udmærket Menneske, og hvis han ikke var saa kortsynet og havde saa meget at tænke paa -

LANGE.

Saa kunde han tænke paa at gjøre Lykke hos Damerne.

BARDING.

Det kan han alligevel. Du har for ringe Tanker om Damerne; de kan nok lide saadan en Springfyr til at lege med, men til Mand vil de helst bede om en, der er solid og forstandig.

411

LANGE.

Hahaha! paa den Maade var jeg saamænd aldrig bleven gift. Nej hør nu: din Begjæring kan ikke opfyldes. Hvis din Magister virkelig elsker Emilie - som jeg ikke tror - og hvis han duer til noget - som jeg rent ud sagt heller ikke tror - saa lad ham lægge sit lærde Hoved i Blød og se at naa sit Maal uden fremmed Hjælp.

BARDING.

Ja men -

LANGE.

Her er bleven mørkt, vi maa nok have Lampen tændt. Men husk paa, jeg stoler paa din Tavshed, og det vil nu vise sig, hvor meget man kan lide paa saadan en Prokuratorsamvittighed.

Gaar ud ad den forreste Dør til højre.

SJETTE SCENE.

BARDING.

Ikke ret meget. Nej, naar du vil føre os bag Lyset, saa lige for lige. - Jeg maa da sagtens kunne praktisere min Jens op med til Pigebarnet, og Situationen er ganske ypperlig; under disse Omstændigheder maa han gjøre Lykke.

Mel. af E. Bruun.

1.

Hist i sin Rede
hun maa sig kjede,
mens der er Liv og unge Folk hernede;
hun svagt fornemmer
de glade Stemmer,
men ak hun kommer ej af Fængslet ud.
De tabte Glæder
hun dybt begræder,

da ind en ung og dannet Herre træder;
hver Sorg maa svinde,
han vil for hende
sig vise som et himmelsk Sendebud.

412

2.

Og saa han taler
og hende maler
sin søde Drøm og sine sure Kvaler;
hun vil sig gjerne
mod Faren værne
og staar imod saa tappert hun formaar.
Men min Magister
vil blive bister
og fyre løs med Aandens bedste Gnister,
og før han ender,
jeg veed, hun brænder,
hun brænder ganske op med Hud og Haar.

Hahaha! det er fortræffeligt! Naar vi nu bare havde Nøglen! Bi lidt - mon ingen af mine skulde passe?
Tager nogle Nøgler frem. Havedøren aabnes. Hvem er det? Aa, det er Jens fra Haven.

SYVENDE SCENE.

Barding. Anker, i Soldateruniform, fra Havedøren.

ANKER.

Maa jeg spørge -

BARDING

prøver en Nøgle i Emilies Dør.

Den vil ikke. - Naa, Jens, er du der? - Men denne maa kunne gaa ind. - Ja du kan vel ikke begribe hvad jeg har for?

ANKER.

Nej!

BARDING.

Den er for lille. Bi, jeg skal jo have en til. *Prøver den sidste.* Jeg skal sige dig, jeg har opdaget, at Emilie slet ikke er syg; det er blot den gamle, som har lukket hende inde. Naar jeg nu bare kan skaffe dig Audiens hos hende - det er Pokker til Laas! - saa vilde det nok gaa. Tror du ikke? *Gjemmer Nøglerne og vender sig.* Naa, hvorfor svarer du ikke?

ANKER

i sjællandsk Bondedialekt.

Nej, for jeg forstaar det ikke.

413

BARDING.

Men hvad? - det er jo ikke Jens. Hvem er det?

Trækker ham frem.

ANKER.

Jeg skulde tale med Løjtnant Vilmer.

BARDING.

En Soldat! Hvor tør du saadan liste dig ind i fremmede Folks Huse?

ANKER.

Jo, for jeg skulde tale med Løjtnant Vilmer.

BARDING

fatter sig.

Naa? nu skal jeg kalde paa ham. - Sig mig, kan du huske, hvad jeg sagde, da du kom?

ANKER.

Ja jeg tænker - nej jeg kan ikke huske det, hvis De ikke vil sige det end en Gang. Men saa skal jeg nok passe bedre paa.

BARDING.

Nej det kan være det samme. *Banker paa Vilmers Dør.* Nu kommer Løjtnanten nok.

Gaar ud ad Havedøren.

OTTENDE SCENE.

Anker. Vilmer med Lys.

VILMER.

God Dag!

ANKER

paa sjællandsk.

God Dag igjen!

VILMER.

Har du noget Bud til mig?

ANKER.

Nej jeg har ikke.

VILMER.

Vil du da tale med mig?

ANKER.

Ja vel vil jeg det.

VILMER.

Naa saa skynd dig lidt - jeg har ingen Tid.

ANKER.

Ja, og jeg har ingen Lyst til at skynde mig.

VILMER.

Men hvad gaar der af den Karl?

ANKER

med sin egen Stemme.

Ja hvad gaar der af den Løjtnant?

414

VILMER.

Anker - er det dig? og i Uniform?

ANKER.

Ja jeg er ogsaa bleven et Offer for Værnepligtsloven, skjønt ikke noget uvilligt. Jeg ligger for Øjeblikket i Assens og har faaet Permission paa et Par Dage for at besøge min Broder, der har kjøbt en Gaard tæt herved. Paa Vejen hørte jeg af en Karl, at du var her, og saa fik jeg Lyst til at se, hvordan du havde det.

VILMER.

Aa, jeg har det ved det gamle.

ANKER.

Ingen Forandring?

VILMER.

Slet ingen.

ANKER.

Du har altsaa opgivet din Plan med Frøken Lange?

VILMER.

Ja jeg nødes nok til at opgive den. Aa du kan ikke tænke dig, hvor jeg er gal i Hovedet. Jeg har hele Sommeren ligget i Jylland, endelig kommer jeg her til Egnen og netop til den Gaard -

ANKER.

Hvor du havde Ærinde.

VILMER.

Jeg kom hertil igaar. Aa jeg var saa glad ved en Gang at have Udsigt til at naa mit Maal. Men Frøkenen er ikke visibel, hun er syg.

ANKER.

Ja det er da ikke noget at blive vred over.

VILMER.

Jo, for jeg er overbevist om, at det er Løgn, og at hun kun bliver indelukket, for at jeg ikke skal faa fat paa hende.

ANKER.

Bi lidt - er det hende, der hedder Emilie?

VILMER.

Ja.

ANKER.

Saa har du ganske Ret. Hun bliver holdt indelukket et Sted her i Huset og fejler slet ingenting.

VILMER.

Hvoraf veed du det?

ANKER.

Jeg traf her paa en gammelagtig Fyr, som i Mørket formodentlig antog mig for en anden og saa pludrede ud med sin Opdagelse.

415

VILMER.

Det var vist Prokurator Barding, som i Dag er kommen hertil fra Odense med sin Søstersøn, Magister Glob.

ANKER.

Magister Glob! saa det er ham, som han vil skaffe Audiens hos - Nej det er kosteligt! hahaha! Magisteren er din Medbejler.

VILMER.

Aa Snak!

ANKER.

Jeg er overbevist derom. Tænk dig, Magister Glob - denne gule Pergamentslap, denne blinde Muldvarp, som roder i de gamle Gravhøje og kun en Gang imellem stikker Næsen op i Livet for at faa frisk Luft - tænk dig, han vil ogsaa med. Nej, det bliver altfor morsomt; jeg kommer til at spendere denne Aften paa dig.

VILMER.

Men kan du sige mig, hvad den Indespærring skal betyde? Hr. Lange er en prægtig Mand, han er øjensynlig glad ved mit Besøg, men han omtaler altid Emilies Sygdom med et næsten udfordrende Drilleri.

ANKER.

Han har vel hørt om eders Mellemværende i Kjøbenhavn og er nu bange for, at du blot vil have Løjer med hende. Men naar du frier ligefrem -

VILMER.

Skulde jeg gaa til Faderen, før jeg veed, om Datteren vil have mig?

ANKER.

Aa det veed du jo meget godt. Men du har Ret, det sømmer sig ikke, og det er heller ikke saa morsomt. Men naar vi nu kunde faa den gamle væk, saadan at du kunde komme til at rode om i Huset.

VILMER.

Ja hvordan skulde det lade sig gjøre?

ANKER.

Hvor kan du spørge? du har jo mig. *Grunder*. Lad os se! Er Lange Skandinav?

VILMER.

Det veed jeg ikke, men jeg tænker det.

416

ANKER.

Ja det skal jo være en flink og livlig Mand. - Aa det gaar nok.

Mel. af E. Hornemann.

1.

Bedste Hr. Lange,
vi skal Dem fange,
kjende De skal nu, at Magten vi har;
snart skal De sande,
at det maa strande,
naar man vil holde Soldaten for Nar.
Planen er lagt!

VILMER.

Planen er lagt!

ANKER.

Skjælv for vor Magt!

VILMER.

Skjælv for vor Magt!

ANKER.

Tag Dem i Agt!

VILMER.

Tag dig i Agt!

ANKER.

Frygt du kun ikke,
snart skal han ligge
fangen, besejret, ja knust for min Fod.
Hid med min Fjende!
og jeg skal vinde,
om det skal koste Blod.

VILMER.

Aa det har vel ingen Fare.

ANKER.

Nej, det haaber jeg egentlig heller ikke.

2.

Kom, det er ilde
Tiden at spille,
nu jeg ham lokker fra hans Residens;
417 jeg gaar med Knarken,
fri er da Marken,
og du kan tumle paa Gaarden imens.
Du holder Stand -

VILMER.

Jeg holder Stand.

ANKER.

Gjør hvad du kan -

VILMER.

Gjør hvad jeg kan.

ANKER.

Saa gaar det an.

VILMER.

Blot det gaar an!

ANKER.

Pladsen er aaben,
brug dine Vaaben!
Stærkest er dog en forelsket Soldat;
Hjerterne har han,
Fæstningen ta'r han,
Frøkenen staar parat.

Men hør, saa maa du strax skaffe mig nogle civile Klæder.

VILMER.

Ja hvor skal jeg faa dem fra? Er det saa nødvendigt?

ANKER.

Ja man kan da ikke spille Komedie uden Garderobe. Og jeg har ikke andet end en Paryk, hvormed jeg vilde narre min Broder; men den er ikke til nogen Nytte her, hvor man ikke kjender mig i Forvejen.

418

NIENDE SCENE.

De forrige. Mads med en brændende Voxstabel og en lille Trappetige.

ANKER

til Vilmer.

Gaa lidt til Side!

MADS

staar op paa Trappetigen og tænder Lampen.

ANKER

gaar hen til ham, paa sjællandsk.

God Aften, Landsmand!

MADS

paa fynsk.

Nej se - hvor er du fra?

ANKER.

Jeg er fra Asminderød, hvis du veed, hvor det er.

MADS.

Ja man kan høre, at du er en Sjællænder. Ja de Sjællændere er inte saa vove, men man siger dog her, at Fynboerne er de skrappeste.

ANKER.

Ja jeg staar nu ved de første lette, og jeg tror, at det nok kan hænde sig, at vi ikke er de daarligste.

MADS.

Har du været i Krigen hele Tiden?

ANKER.

Ja - undtagen i fjorten Dage. For Anders Persen og jeg havde Lyst til at komme lidt hjem, og saa fik vi vores Permissioner.

MADS.

Forleden var her en af trettende Bataillon, han fortalte, at der var kommen en Kugle, der havde slaaet den ene Sko af ham uden at gjøre ham videre Skade. Tror du, det kan have sin Rimelighed?

ANKER.

Aa ja - den kunde saamænd gjerne have slaaet Strømpen med. Man ser saa meget af den Slags, at man ikke en Gang selv rigtig veed, om det ikke er Løgn.

MADS.

Hvad hedder du?

ANKER.

Jeg hedder Jens Povelsen Asminderød.

MADS.

Hør, Jens, du kunde gjerne siden se en Bitte ind til os i Borgestuen, for det er saa fælt morsomt 419 at høre noget om Krigen. Du kan tro, vi har hel kjønne Piger.

ANKER.

Ja saa kunde det nok hænde sig, at jeg kom. Men du maa først vise Løjtnanten en Villighed; du skal ikke gjøre det for ikke noget.

MADS.

Er det ham Løjtnanten her i Huset?

ANKER.

Ja, han vilde gjøre nogle Løjer med din Husbond, saadan lidt Komediantvæsen, og saa skulde han bruge en Trøje, som du maatte fly ham.

MADS.

Ja jeg har jo nok en Trøje, naar den bare er pæn nok. Der er jo rigtignok Skjøder paa, og hun Ane

Kokkepige siger, at det er en hel pæn Trøje, naar jeg har den paa, men jeg veed nu ikke, om den er pæn nok til Løjtnanten.

VILMER

træder frem.

Naa, lille Mads - vil du saa hjælpe mig?

MADS.

Ja naar Løjtnanten vil tage til Takke.

VILMER.

Det var flinkt af dig. Men vi maa have det strax. Mit Vindue ud til Haven staar aabent, derigjennem kan du lægge det ind i Værelset.

MADS.

Det skal jeg.

ANKER.

Men du maa ikke tale et Ord derom til nogen.

MADS.

Nej saa taabelig er jeg da ikke. - Aa hvor Husbond vil blive kisteglad, naar de saadan driver Abespil med ham.

Han gaar ud til højre.

VILMER.

Naa hvad saa?

ANKER.

Lad du mig om det.

De gaa ind i Vilmers Værelse.

420

TIENDE SCENE.

Barding og Glob fra Haven.

BARDING.

Se, det er den Dør her. Naar jeg nu kan faa Nøglen, og jeg kan faa Lange bort i et eller andet Ærinde, saa kan vi følges ad derop. Med mindre du heller vil gaa alene?

GLOB.

Nej, nej!

BARDING.

Men saa maa du ikke strax tage fat paa Frieriet, du maa først gjøre et Par Besøg for at blive mere bekendt med hende.

GLOB.

Naar det blot ikke tager altfor lang Tid, for jeg skal til Byen paa Lørdag.

BARDING.

Nej det er gjort i en Fart.

GLOB.

Jo for ellers var det vel bedre at gjemme det til en anden Gang.

BARDING.

Nej for Guds Skyld - saa kommer en anden og snapper hende bort fra dig imens. Og det er dog din alvorlige Plan, at du vil se at blive gift.

GLOB.

Ja, jeg tror nok.

BARDING.

Og du er jo ogsaa overbevist om, at det er Emilie Lange, dit Hjerte begjærer?

GLOB.

Ja jeg veed ingen anden.

BARDING.

Og du kan dog tage det i Betænkning? Hør, Jens, du er min Stolthed og Glæde, du er indkaldt til alle dine Examina, du har i dit sexogtyvende Aar disputeret for Magistergraden mod to kjøbenhavnske Professorer, men - jeg maa sige dig det rent ud - du har ingen Kjendskab til det kvindelige Hjerte.

GLOB.

Tror du ikke?

BARDING.

Nej det er det eneste, der mangler dig. Tro mig, du kan blive gift ligesaa let, som du kan drikke en Snaps - nej det er sandt, du kan jo ikke 421 drikke Brændevin. Men tror du ikke, at Fruentimmerne er ærgjerrige? tror du ikke, at de gjerne vil have evropæisk Berømmelse? og det faar den, som bliver din Kone.

GLOB.

Ja men -

BARDING.

Tror du, et Pigebarn er værre at besejre end to lærde Professorer? Og tænk dig, en Kone som Emilie Lange, en Kone, som ikke blot kan lave din Mad og stoppe dine Strømper - og det er en god Ting at faa sine Strømper godt stoppede - men som har historisk Dannelse, som kan tale med dig om Jomsvikingerne.

GLOB.

Det kan et Mandfolk bedre.

BARDING.

Men du kan ikke blive gift med et Mandfolk. Hvad er det ikke for en Hjælp at have en Kone? Tænk dig, al den daglige Besvær med at holde i Orden og tænde Lys og lægge i Kakkellovnen - det læsser du paa hende.

GLOB.

Det er sandt.

BARDING.

Og saa bringer Frøken Lange dig en betydelig Medgift. Hvad Gavn kan du ikke have af den? Tænk, hvor du kan forøge dit Bibliothek!

GLOB.

Du har Ret, jeg vil tage kraftig fat derpaa.

BARDING.

Bravo!

GLOB.

Jeg vil tale med Frøkenen endnu i Aften.

BARDING.

Fortræffeligt! Og hvis jeg nu er forhindret fra at følge med?

GLOB.

Saa gaar jeg derop alene.

BARDING.

Du er jo bleven en Helt. Men det er ikke nok at være modig, man maa ogsaa være snild. Der er en Methode at vinde Damerne paa, som jeg vil anbefale dig; den passer meget godt for dig, og jeg har hørt, at den skal være god.

GLOB.

Du har selv prøvet den?

422

BARDING.

Det kunde nok være, hahaha! Men det maa gøres fint.

Mel. af E. Hornemann.

1.

Ja tro mig min Ven, man maa lirke smaat
for at virke godt
paa et kvindeligt Gemyt,
og først for at prøve sin Fjendes Magt
faar man hende bragt
i en lille lun Disput.
Disputen stiger,
man Omvej gjør,
og Øjet siger
hvad Munden ikke tør;
tilsidst, af Striden varm,
man griber hendes Arm -

GLOB.

Ja men hun?

BARDING.

Hun gjør ingen Alarm.

2.

GLOB.

Men kommer det blot paa Disputer an?

BARDING.

Ja saa rutter man
med hvad Aanden bedst formaar.

GLOB.

Og altid det samme da hænder sig?

BARDING.

Ja man ender ej,
før man fat paa Haanden faar.
Forbavset blive
hun sagtens vil,
men successive
hun vænner sig dertil.
Det kommer snart saa vidt,
at hun den rækker frit -
og du ta'r den, og Byttet er dit.

423

ELLEVTE SCENE.

De forrige. Lange.

LANGE.

Hvad staar I her og stikker Hovederne sammen for? Hør du, Prokurator, ingen Lurendrejeri!

BARDING.

Vær du ganske rolig!

LANGE.

Naa Hr. Magister, har De saa lært af Saxo Grammaticus, hvordan man bærer sig ad med at komme ind i et Jomfrubur?

GLOB.

Ja det kommer an paa, hvad De forstaar derved. Ønsker De en Beskrivelse over, hvordan Jomfruburet almindeligvis laa, og hvorledes det var indrettet og -

LANGE.

Nej gu gjør jeg ej! *Afsides*. Det er et rent Fæ!

TOLVTE SCENE.

De forrige. Anker i Forklædning.

ANKER.

Allraödmjukaste tjenare!

LANGE.

Hvem er det?

ANKER.

Förlåt, att jag tar mig den underdåniga dristigheten at fråga de gode Herrarna, om Hr. Patronen inte skulle vara hemma?

LANGE

til Barding.

Det er en Svensker. *Til Anker.* Nej, min gode Ven, her er ingen Patron.

ANKER.

Ursäkta - de gode Herrarne fatta alls inte hvad jag menar. Men om det vore möjligt, skulle jag råka Hr. Patronen, den herran, som har den äran at vare ägare till detta landsätet.

LANGE.

Naa, det maa vel være mig. Værsgo at træde nærmere! Hvem er De?

424

ANKER.

Jag är de gode Herrarnas och i synnerhet Hr. Patronens allraödmjukaste tjenare.

LANGE.

Ja men har De ingen anden Livsstilling? for det kan De da ikke leve af.

ANKER.

Bevars! egentligen är jag domestik hos Hr. Majorn v. Ehrensugga.

BARDING.

En svensk Major, som opholder sig her i Landet? Hvor bor han?

ANKER.

Förlat mig - han bor alls inte, han vistas bara i krogen, derborte på landsvägen, med Fru Majorskan och söta lilla Fröknen.

LANGE.

I Kroen, den gruelige Svinesti? hvordan er han kommen der?

ANKER.

Jo jag skall säga Hr. Patronen - vi kom körande ifrån Odense, men vagnen vältade och gick i sönder, och så måtte Hr. Majorn och Fru Majorskan och söta lilla Fröknen ta in i krogen.

LANGE.

Fra Odense? men Vejen er jo ypperlig. Hvad var da det for en Klodrian, som var Kusk?

ANKER.

Det var jag. Jag skal säga Hr. Patronen, på backarna och bergen körer jag bra nog, men det går illa på sletta vägen. Och Fru Majorskan - hun älskar den sköna naturn - och det gör söta lilla Fröknen också - och så ropar Fru Majorskan til mig: Erik, ropar Fru Majorskan, hvad är det der hvita derborte på åkern? Hvar, Fru Majorska? säger jag. Der, säger Fru Majorskan, under de lummiga bokarnas kronor, vid den skimrande sjöns blinkande spegel, till venster, säger hon. Jag såg till venster, och hästarna, som precis förstå Fru Majorskans röst, de sågo ock till venster, och så emedan trillade vagnan ner i griften.

425

LANGE.

Hahaha! det var Pokker til Heste. Men hvordan gaar det dem nu i den Kro?

ANKER.

Ach, gunstiga Hr. Patron, det går ganska illa. Jag går till krögaren. Har ni lammstek med spenat, frågar jag. Nej, säger han. Har ni kalfstek med potatis? Nej! Har ni kalkon eller kycklingar? Nej, gunstiga Hr. Kammertjenare, jag har inte det. Det vore katten, säger jag. Hvad skal då Hr. Majoren få äta?

LANGE.

Hvor han skal faa Æde? det kan han faa hos mig.

ANKER.

Ja krögaren sade, att jag fik gå til Hr. Patronen och köpa ett par kycklingar.

LANGE.

Vist ikke - de maa herop. Vi sender Vognen efter dem.

Ringer.

BARDING.

Ja du kommer da selv til at tage med.

LANGE.

Naturligvis! *Rækker ham en Nøgle.* Saa kan du imidlertid gaa op til Emilie og bede hende pynte sig lidt, for vi kan nok ikke holde hende inde længer.

BARDING.

Du kunde dog gjerne først se det an.

LANGE.

Naa ja, det er sandt.

BARDING

afsides.

Det gaar fortræffeligt.

TRETTENDE SCENE.

MADS.

Husbond ringede.

LANGE.

Ja vi skal have Wienvognen spændt for i en Fart, Anders skal køre mig til Kroen.

MADS

ser paa Anker.

Hahaha! Nej det er dog altfor galt.

426

LANGE.

Naa gaa nu! hvad ler du af?

MADS.

Det er dog ikke værdt med den Wienvogn, jeg er bange for, Husbond skal komme til at fortryde det.

LANGE.

Hvad skal den Snak nu betyde? Gaa nu!

MADS.

Husbond maa nu ikke blive vred, men hvad er det for en Fyr, han der?

LANGE.

Det er en Svensker.

MADS.

Naa det er en Svensker, hahaha!

LANGE.

Gaa, siger jeg.

MADS.

Ja siden Husbond vil have det. Men var det dog ikke bedre at tage den grønne Fjælevogn?

LANGE.

Lad Wienvognen spænde for!

MADS.

Naa ja, men jeg har ikke været med. En Svensker, hahaha!

Gaar.

FJORTENDE SCENE.

De forrige uden Mads.

LANGE.

Men hvad gaar der af Mads? *Til Anker.* Kjendte De den Karl?

ANKER.

Ja jag frågade honom nyss om Hr. Patronen vore hemma, men så såg han på mig och så skrattade han så rysligt.

LANGE

til Barding.

Haha! den gode Mads har ikke kunnet forstaa hans Sprog, og saa har han naturligvis anset ham for gal.

BARDING.

Ja det er meget rimeligt, hahaha!

LANGE

til Anker.

Hør nu, min Ven, nu kjører De naturligvis med mig til Kroen?

ANKER.

Nej, Hr. Patronen ursäkta mig, det törs jag alls inte.

427

LANGE.

Tør ikke - hvad vil det sige?

ANKER.

Högstärade Hr. Patron - jag är en fattig tjenare, och när Hr. Patronen säger, att jag skal köra, så skal jag köra, men Hr. Patron, jag törs inte - Hr. Majorn vill bli ond.

LANGE.

Hvor kan Majoren blive ond for det? han har jo selv sendt Dem herop.

ANKER.

Förlåt mig, Hr. Patron, jag är kommit här af mig sjelf, och Hr. Majorn ville bli mycket ond, om han fik höra, at jag har oroat främmande folk for hans skull.

LANGE.

De har Ret, han maa ikke vide, at De har været her. *Til Barding.* Den Tjener har virkelig en meget fin Følelse. *Til Anker.* De kan gjerne gaa.

ANKER.

Jag går genast. De gode Herrarne och i synnerhet Hr. Patronen! huru skal jag nog varmt och innerligt kunna betyga min tacksamhet for Herrarnas hjertliga emottagande? Ach, jag är en fattig tjenare, och den högsta tack ägar inga ord.

LANGE.

Naa naa, min Ven - far vel saa længe! Nej stop - hvad var det, Deres Major hed?

ANKER.

Han heter Major v. Ehrensugga.

LANGE.

Ehrensugga! og De sagde, at hans Kone var med?

ANKER.

Nej bevars! hans kona är i Stockholm. Men Fru Majorskan resar med honom och söta lilla Fröknen.

LANGE.

Naa ja, det er det, jeg mente. Er Majoren ellers en munter Mand?

ANKER.

Ja kors, en mykkt trifvelig gubbe.

LANGE.

Trifvelig? Naa ja, fede Folk plejer jo at være gemytlige. Men sig mig - hvor gammel er Datteren?

428

ANKER.

Söta lilla Fröknen är aderton år.

LANGE.

Aderton - naa atten? - det var prægtigt! *Til Barding*. Du veed nok, at jeg er en stor Nar efter unge Piger. *Til Anker*. Er hun smuk?

ANKER.

Ach ja - hon är utormordentlig skön. Med de blå sjäfulla ögonen och de rika ljusgula lockarna, som fladdra ner på axlarne, liknar hon precist en liten kärleksgudinna - den söta lilla Fröknen.

LANGE.

Død og Plage - lad os saa komme afsted! Men hvor bliver dog Mads af?

Ringer.

ANKER.

Och så säger jag farväl. När jag kommer till mit fädernesland, skal jag visst icke glömma för min fader och mine anförvandter och hela svenska folket berätta om det brödrasinne, jag har funnit hos de gode Herrarne - och i synnerhet hos Hr. Patronen. - Allraödmjukaste tjenare!

Gaar.

FEMTENDE SCENE.

De forrige. Mads. Vilmer.

MADS.

Wienvognen er forspændt.

LANGE.

Naa endelig!

Mel. Fr. Ep. 36.

1.

Hr. Løjtnant, ja nu maa jeg afsted -
Farvel jeg maa Dem sige:
men før De aner, kommer jeg med
en ung og dejlig Pige.

VILMER.

Hvad? De os forlade vil?

LANGE.

Ej min Beslutning de svækker.

429

BARDING.

Nej, nu er du nødt dertil.

LANGE

Der noget er, som trækker.

Gaar hen til Garderoben og sysler med sit Rejsetøj.

BARDING og VILMER
hver for sig, sagte.

Kjør kun du og rejs din Vej,
om det saa var en Uge!
Ingen Hast, gener dig ej!
jeg Tiden nok skal bruge.

BARDING
højt.

Rejs du bare!

VILMER.

Rejs De bare!

BARDING.

Stol kun trygt paa mig og Jens!

BARDING, VILMER og GLOB.

Vi forsvare - vi forsvare
Gaarden her imens.

2.

BARDING.

Naa skynd dig lidt!

LANGE.

Det haster jo ej,
de bliver nok paa Stedet.

Til Mads.

Se, Mads, du tager denne Kavaj
og lægger ud paa Sædet!

MADS.

Ja men, Husbond, er det værdt?
Rejsen vil ikke Dem nytte.

LANGE.

Har du ej at lystre lært?

MADS.

Jo, jeg skal holde Bøtte.

430

BARDING og VILMER
hver for sig.

Rejs du bare - det saamænd
mig hjærtelig fornøjer,
naar du kommer hjem igjen,
saa skal du høre Løjer.

ALLE.

Gid med Held nu - gid med Held nu
Reisen De fuldende maa!
Lad det hurtigt gaa!
Det skal hurtigt gaa.
Saa far vel nu - saa far vel nu!

Lange og Mads med Rejsetøj gaa ud ad Hoveddøren, Vilmer ind i sit Værelse.

SEXTENDE SCENE.

Barding. Glob.

BARDING.

Naa, Jens, nu gaar det jo, som det var smurt. *Slaar ham paa Skulderen.* Hvad tænker du paa?

GLOB.

Jeg tænkte paa, hvad Hr. Lange før spurgte om Jomfruburet. Tror du ikke, det kunde fornøje ham, om jeg samlede nogle Notitser derom?

BARDING.

Aa det var blot hans Spøg.

GLOB.

Tror du virkelig? For ellers kunde jeg nok give ham nogle Oplysninger -

BARDING.

Det kan vi altid siden tænke paa. Nu maa vi op til Emilie, jeg har Nøglen.

GLOB.

Ja - naar du synes.

BARDING.

Husk paa Bibliotheket!

GLOB.

Ja ja!

BARDING.

Men har du ingen bedre Kjole? den ser noget luslidt ud?

GLOB.

Jo jeg har en ganske ny Kjole inde i Kammeret.

431

BARDING.

Den maa vi have paa. Man maa være i sine bedste Klæder, naar man skal ud at fri. Kom nu!

De gaa ud til venstre.

SYTTENDE SCENE.*)

Anker fra Bagdøren, siden Vilmer.

ANKER.

Ud at fri! *Aabner Vilmers Dør.* Vilmer!

VILMER

kommer.

Hvad er du der igjen?

ANKER.

Ja jeg havde saamænd Møje nok med det. Du har lukket dit Vindue, som jeg skulde krybe igjennem.

VILMER.

Ja Lyset viftede, naar Vinduet stod aabent, og jeg skulde skrive det Brev.

ANKER.

Naa, Brevet til Emilie? hvorledes lyder det?

VILMER.

Tror du, jeg vil læse mine Breve for dig?

ANKER.

Lad mig blot faa Hovedindholdet - i en Fart!

VILMER.

Aa jeg har blot skrevet, at jeg vidste, hun ikke var syg, og at det var mig meget magtpaaliggende at faa hende i Tale, hvorfor jeg bad hende komme herved, medens hendes Fader var ude.

ANKER.

Det er godt. Se nu at faa en af Folkene til at besørge det! - Men jeg er ikke færdig endnu; Prokuratoren arbejder for sin Jens, og jeg maa give ham andet at tænke paa.

VILMER.

Hvad vil du gjøre?

ANKER.

Naturligvis spille Komædie. Men du maa absolut skaffe mig nogle Klæder.

*
- 432

VILMER.

Ja men jeg har jo ingen.

ANKER.

Bi lidt! der hænger jo en hel Garderobe. Den Frakke tager jeg.

VILMER.

Er du gal? Det er jo Prokuratørens egen Frakke.

ANKER.

Saa meget desto bedre. Tror du, han kjender sin egen Frakke paa min Krop?

VILMER.

Ja men, Kjære -

ANKER

tager Frakken paa.

Den passer ypperlig. - Er det ogsaa Prokuratørens Hat?

VILMER.

Nej, han gaar med Kasket.

ANKER.

Det er godt. Nu min Paryk paa og et Par Streger i Ansigtet, saa er jeg færdig. Du bliver her for at holde dem med Snak imens.

Han løber ind i Vilmers Værelse.

ATTENDE SCENE.

Vilmer, siden Barding og Glob.

VILMER.

Her er Brevet. Nu gjælder det blot om at vinde Mads eller maaske heller en af Pigerne. - Ah, Prokuratoren!

Han trækker sig tilbage. Barding kommer meget hastig med Glob, som nu er pyntet.

BARDING.

Kom nu! her er Nøglen, og der er Døren.

VILMER

afsides.

Der er Døren!

BARDING.

Naa Jens, kom nu! *Vender sig om efter Glob, som bliver noget tilbage, men opdager Vilmer.* Løjtnanten!

VILMER.

Jeg staar og undrer mig over, hvor Prokuratoren har faaet travlt. De vilde ind ad den Dør?

433

BARDING.

Ja jeg skal sige Dem - jeg vilde - *Afsides.* Fordømt!

VILMER.

De vilde?

BARDING.

Jeg vilde op paa Loftet og rode i noget gammelt Skramleri. Det er nogle juridiske Dokumenter, som Lange har bedt mig gennemse.

VILMER.

Ja saa? Og Magisteren skulde med?

BARDING.

Ja han vilde se, om der ikke skulde være noget imellem, som havde historisk Værdi. Det er saadan nogle gamle Skjøder og Forskrivninger og Familieannaler og saadan noget.

VILMER.

Virkelig! det er meget morsomt at rode i saadanne gamle Papirer. Jeg kunde have Lyst til at gaa med.

BARDING.

Aa det er ikke noget for Løjtnanten - det er saa tørt.

VILMER.

Ja men jeg har for Øjeblikket ikke noget at bestille, og naar Prokuratoren ikke har noget derimod, saa -

BARDING.

Nej Gudbevares - naar De endelig vil. *Afsides.* Hvad Pokker skal vi gjøre? *Til Glob.* Jens, hit paa noget!

GLOB

højt.

Hvad skal jeg hitte paa?

VILMER.

Hitte paa?

BARDING.

Ja - oprigtig talt, Hr. Løjtnant, vi er i Vinden for et Paafund. Men jeg vil heller sige Dem Sagen rentud. Disse Papirer indeholder adskillige Familiehemmeligheder, og derfor har Lange udtrykkelig bedt mig ikke at tage andre op med end min Søstersøn. De bliver da ikke vred?

VILMER.

Nej, hvor kan De tro det? *Afsides.* Hun er altsaa der oppe.

BARDING

afsides.

Ham fik jeg da narret.

434

NITTEDE SCENE.

De forrige. Anker fra Havedøren i en ny Forklædning.

ANKER.

God Aften! god Aften! er Lange hjemme?

BARDING.

Nej han er ikke.

ANKER.

Saa vil jeg vente paa ham.

BARDING.

Ja det var vist bedre, om De kom igjen i Morgen, for vi veed ikke, naar han kommer hjem.

VILMER.

Aa han er her jo om en halv Time.

ANKER.

Det var rart, for jeg skal kjøre til Middelfart i Aften.

BARDING.

Men vil De ikke behage at træde indenfor! *Peger paa Døren til højre.* Løjtnanten er vel saa god at underholde den Herre imens.

ANKER.

Nej, jeg lider ganske godt at være her. *Tager en Stol og sætter sig.* Mit Navn er Brown, jeg ejer en Herregaard i Nærheden af Kolding.

BARDING.

Saa! *Afsides.* Hvordan skal man blive af med ham? *Højt.* De kjender Proprietær Lange?

ANKER.

Ja vi har i mange Aar været gamle Ungdomsvenner. Jeg vilde herind for at konsulere ham i et juridisk Anliggende.

BARDING.

Juridisk? Lange er ikke Jurist.

ANKER.

Nej jeg veed det nok. Men man siger jo, at de Sager gaar bedst, som Juristerne ikke faar Fingre i.

BARDING.

Bedste Hr. Brown, hvor kan De tro det? De vil baade spare Tid og Penge ved at henvende Dem til en dygtig Prokurator.

ANKER.

Ja maaske - det kan være. Har De Forstand paa saadan noget?

BARDING.

Ja det skulde jeg mene.

ANKER

trækker ham afsides.

Det er en Arvesag. Har De 435 set, at den rige Brown i Vestindien er død? det staar i Stiftstidenden for i Dag.

BARDING.

Nej, den er ikke kommen her endnu.

ANKER

afsides.

Det kan jeg nok begribe. *Højt.* Jeg er overbevist om, at jeg er hans eneste Arving, og veed De, hvad jeg ikke gjør?

BARDING.

Nej!

ANKER.

Jeg lader ikke tre, fire Millioner gaa fra mig.

BARDING.

Tre, fire Millioner? Nej det er sgu vist. - Hvordan er De da i Familie med ham?

ANKER.

Aa det er en meget indviklet Historie, og jeg har det altsammen i Hovedet, men jeg kan ikke komme ud af at sætte det sammen.

BARDING.

Ja se, det er netop derfor De skal gaa til en Jurist.

ANKER.

De har Ret. Naar jeg kommer til Middelfart, vil jeg opsøge en Prokurator.

BARDING.

Det behøver De ikke, bedste Hr. Brown, for jeg er Prokurator Barding fra Odense.

ANKER.

Saa? det var jo heldigt. Vil De maaske være mig behjælpelig med den Sag?

BARDING.

Med den største Fornøjelse.

ANKER.

Saa kan vi strax tage fat derpaa. Vil De spadsere en Tur ud med mig i Haven, saa vil jeg prøve paa at udvikle dette Sømmensurium for Dem.

BARDING.

Ja jeg havde jo rigtignok et lille Ærinde først.

ANKER.

Saa kjører jeg hellere strax til Middelfart.

BARDING.

Nej Gudbevares - jeg er til Deres Tjeneste. *Trækker Glob til Side.* Hør, Jens, du kommer til at gaa op til Frøkenen alene. Her er Nøglen.

GLOB.

Men Onkel -

436

BARDING

til Glob.

Jeg har faaet meget gode Forretninger, og du kan godt gaa alene. Husk paa Bibliotheket!

ANKER.

Naa, Prokurator!

BARDING

til Glob.

Men lad Løjtnanten ikke gaa med. *Til Anker.* Hr. Brown, nu er jeg færdig. Men det er lidt køligt udenfor -

ANKER.

Det er varmt!

BARDING.

Jeg vil dog have min Frakke paa. *Søger mellem Klæderne.* Hvor er min Frakke?

ANKER.

Deres Frakke? Hvordan saa den ud?

BARDING.

Den er omtrent af samme Kulør som Deres. Men jeg har vel lagt den ind paa mit Kammer.

ANKER.

Det er slet ikke koldt.

BARDING.

Nej, jeg kan knappe denne her, Hr. Brown!

Aabner Havedøren for ham; de gaa.

TYVENDE SCENE.

Vilmer. Glob.

GLOB

afsides.

Naar jeg nu bare vidste, hvordan jeg skulde begynde.

VILMER

afsides.

Magisteren har Nøglen. Han skal besørge mit Brev.

GLOB

gaar til den modsatte Dør og prøver paa at stikke en Nøgle deri.

VILMER.

De gaar fejl, Hr. Magister. Gjennem den Dør kommer De ikke til Frøken Lange.

GLOB

forbavset.

Frøken Lange!

VILMER.

Ja jeg veed meget godt, at De vil se op til hende, og hendes Dør er derhenne. Tillader De?

Tager hans Nøgle og aabner Døren.

437

GLOB.

Ja men De maa ikke gaa op med.

VILMER.

Nej hvad skulde jeg der? Men De kunde ved samme Lejlighed gjøre mig den Tjeneste at levere hende det Brev. Det er fra en af hendes Veninder i Kjøbenhavn, og jeg har lovet at besørge det.

GLOB.

Det Brev?

VILMER.

Ja blot levere det - og vil De saa bede hende læse det strax. Jeg synes, det maa være ganske behageligt for Dem at have et bestemt Ærinde at begynde med.

GLOB.

Det er sandt! Tak skal De have!

VILMER.

Selv Tak! Og saa beder De hende læse det strax.

GLOB.

Det skal være det første, jeg siger. Tusind Tak!

Gaar ind ad Emilies Dør.

VILMER.

Ingen Aarsag!

ENOGTYVENDE SCENE.

VILMER
efter en Pavse.

Mel. af E. Hornemann.

1.

Han er der - hun har det - nu læser hun mit Brev!
Hvad kan, hvad vil hun sige? mon ej for frit jeg skrev?
Nu staar hun forbavset og grunder paa et Svar -
O bank ej, mit Hjerte! endnu er Himlen klar.

2.

Hvad gjør jeg? hun tøver - Hvis hun nu ikke kom?
O saa er Haabet slukket, og fældet er min Dom.
Men tys tys! jeg sagte vil kigge lidt derind -
der er hun - der er hun - jeg hører hendes Trin.

438

TOOGTYVENDE SCENE.

Vilmer. Emilie.

EMILIE.

Naa der er De?

VILMER.

Maa jeg takke Dem, fordi De var saa god at opfylde min Bøn.

EMILIE

undselig.

Ja De har jo noget meget vigtigt at sige mig.

VILMER.

Ja jeg har - hvis De vil bønhøre mig - jeg mener, hvis De vil gjøre mig den Tjeneste - *Afsides* - for Fanden, det gaar ikke.

EMILIE.

Hvem er det, som kommer?

VILMER.

Det er Magisteren. Tør jeg bede Dem gaa lidt her over, *fører hende hen til højre Side*, saa er han for kortsynet til at kjende Dem.

TREOGTYVENDE SCENE.

De forrige. Glob.

VILMER

stiller sig foran ham.

Ah, Hr. Magister! er De der igjen?

GLOB.

Ja, Frøken Lange gik sin Vej! hun maa vist være kommen her ned.

VILMER.

Ja hun gik ind ad den Dør.

Peger paa den bageste Dør til venstre.

GLOB.

Naa - ind ad den Dør? *Opdager Emilie.* Men hvem er det?

VILMER.

Det er en Dame, som besøger mig.

GLOB.

Naa? og Frøkenen gik ind ad den Dør? Tak skal De have!

Gaar ud til venstre.

VILMER.

Ingen Aarsag!

439

FIREOGTYVENDE SCENE.

Vilmer. Emilie.

EMILIE

ler.

Men hvorfor jog De den arme Magister væk?

VILMER.

Veed De, Frøken Emilie, hvad Ærinde han havde oppe hos Dem?

EMILIE.

Ja han vilde besørge Deres Brev.

VILMER.

Det var blot en Indledning. Han havde ogsaa et Ærinde for sig selv - et Frieri.

EMILIE.

Aa nu vil De nok bilde mig noget ind.

VILMER.

Og hvorfor finder De det saa forunderligt?

Mel. af E. Hornemann.

1.

Hvorfor vil De da ikke tro, at mangt et fyrigt Sind
i deres dybe Øjepar med Glæde skuer ind?
Den nordiske Magister har De alt gjort ganske tam,
og tro De mig, Emilie, saa gaar det fler end ham.

2.

EMILIE.

En Løjtnant altid godt forstaar at sige smukke Ting,
med Smigerord jo alle Damer kjører han i Ring;
før var De grumme flink deri, men nu dog meget mer,
De sikkert har Dem øvet stærkt, *med Hentydning* hvor De var i Kvarter.

3.

VILMER.

Aa glem den dumme Vise dog, den taler Hovmods Ord!

EMILIE.

En Vise røber ofte bedst hvad dybt i Hjertet bor.

VILMER.

O tro mig, naar for Dem jeg staar, gaar Modet flux sin Vej.

EMILIE.

Ja De, som stod i Kugleregner, De skjælver vist for mig.

440

FEMOGTYVENDE SCENE.

De forrige. Glob.

GLOB

gaar lige hen til dem.

Hun var der ikke. Men det er jo Frøken Lange.

VILMER.

Ja det kan ikke nægtes. Frøkenen vil tale et Par Ord med mig om det Brev.

GLOB.

Naa?

VILMER.

Naar De nu blot vil gaa op paa hendes Værelse, saa kommer hun strax.

GLOB.

Vil Frøkenen saa komme op, naar De er færdig?

VILMER.

Ja!

GLOB.

Tak skal De have!

Gaar ind ad Emilies Dør.

VILMER.

Ingen Aarsag!

Laaser Døren efter ham.

SEXOGTYVENDE SCENE.

Emilie. Vilmer.

EMILIE.

Men hvorfor lukker De Magisteren inde?

VILMER.

Fordi jeg vil tale alvorlig med Dem.

Mel. af P. Heise.

1.

Der bor et Billed i min Barm,
det altid er tilstede.
Det fulgte mig ud i Slagets Larm,
det styrked i Farens Stund min Arm,
det var min Trøst og min Glæde.

2.

Og det var dig. Jeg har ej Ro,
jeg kan det ej længer dølgge.
441 Sig, maa i mit Bryst dit Billed bo,
og vil du mig skjænke Haand og Tro
og gennem Livet mig følge?

3.

O blot et Ord - o kun et Nik!

EMILIE.

Hvor kan vel til Svar De trænge?
Det var ikke skjult for Deres Blik,
at hvad De forlanger alt De fik,
De har det ejet saa længe.

4.

VILMER.

O du er min!

EMILIE.

Ja din er jeg.

VILMER.

O Glæde, jeg knap kan rumme!

BEGGE.

O Haab, som mig fulgte hver en Vej,
din venlige Røst bedrog mig ej,
nu skal den aldrig forstumme!

EMILIE.

Der kommer nogen!

Iler ud ad den forreste Dør til højre.

VILMER

løber efter hende.

SYVOGTYVENDE SCENE.

Anker. Barding.

ANKER

som kommer først, ser de flygtende. Afsides.

Ah, det er jo i Orden. *Højt.* Naa Prokurator!

BARDING.

Ja, bedste Hr. Brown, De kommer virkelig til at skrive det op, for jeg kan ikke finde ud af det.

442

ANKER.

Ja men jeg har jo sagt Dem, at jeg ikke kan samle det; jeg har det nok i Hovedet, men det løber saadan rundt for mig.

BARDING

afsides.

Ja jeg vil gjerne tro det, for han har nok en Skrue løs.

ANKER.

Vil De blot passe paa en Gang endnu, saa finder vi nok ud af det.

BARDING.

Naa, lad gaa da!

ANKER.

Ser De, der var nu min Fader, han havde fem Børn, som alle var lige gamle. Forstaar De?

BARDING.

Ja, det var fem Tvillinger.

ANKER.

Akkurat - det vil da sige paa mødrene Side, for ser De - ja det var nu ikke der, vi skulde begynde. Nej det var min Bedstefader - pas vel paa ham! - han hed Brown, og hans Kone - hun hed Fru Brown. - Er De med?

BARDING.

Ja!

ANKER.

De havde nu tre Sønner. Den ældste hed Peter, og den næstældste hed ogsaa Peter. Har De det?

BARDING.

Nej, det kan jeg ikke forstaa.

ANKER.

Men Herregud, det forklarede jeg Dem jo før. Det var fordi de begge to hed Peter. For - er De med? - den ene var død, før den anden blev født - nej det var omvendt, det var den anden, der var død, førend den ene blev født. *Grunder*. Ja saadan var det.

BARDING.

Aa, det er jo ligegyldigt!

ANKER.

Ligegyldigt? hvor kan De sige det? Den ene Peter var min Fader, og den anden var min Farbroder. Sætter De nu, at det var min Fader, som døde i Vuggen, saa maa jeg jo være en Søn af min Farbroder, og det gjør Sagen meget mere indviklet.

443

BARDING.

Men hvad hed da Deres Bedsteforældres tredie Søn? Han hed maaske ogsaa Peter?

ANKER.

Han hed ingen Ting af den simple Grund, at han var død, inden han blev født.

BARDING.

Men hvordan er det muligt?

ANKER.

Det maa De spørge Vorherre om, for dødfødt var han sgu. Men disse tre Brødre skal De nu ikke bryde Dem om, for de kommer slet ikke Sagen ved.

BARDING.

Ja men Herregud - den ene af dem var jo Deres Fader.

ANKER.

Det har De Ret i. *Rækker ham Haanden*. Tak skal De have, fordi De huskede mig paa det! Min Fader var altsaa en Søn af min Bedstefader, og saa var han en Broder til de tre andre.

BARDING.

Nej vist ikke, han var kun en Broder til de to.

ANKER.

De tager fejl - der var min Sjæl tre. Men lad os da gaa videre! Min Fader giftede sig nu først med min Moder, men hun døde to Aar inden jeg blev født.

BARDING.

Det er en fysisk Umulighed.

ANKER.

Det er det ogsaa; men derfor giftede min Fader sig ogsaa igjen efter tre Aars Forløb, og saa fødte han en Søn, som akkurat var lige saa gammel som jeg.

BARDING.

Nej stop, nu bliver det jo værre og værre.

ANKER.

Ja hvem har sagt Dem, at det skulde blive bedre?

BARDING.

Ja men, gode Mand - De siger Dem jo imod hele Tiden.

ANKER.

Gjør jeg! Nej det er jo Dem, som siger mig imod.

444

BARDING

afsides.

Der er intet Udkomme med det Menneske. *Højt.* Hør, bedste Hr. Brown, fat Dem nu og sig mig, hvordan det da hænger sammen med den rige Vestindianer!

ANKER.

Hvor Pokker skulde jeg kunne sige det? Det er jo det, De skulde hitte paa. Men hør, lad os saa gaa videre!

BARDING.

Nej holdt, nu er det gaaet vidt nok. Jeg har ikke Tid til at høre paa en gal Mands Snak.

ANKER

med vanvittige Grimacer.

Gal? sagde De gal?

BARDING.

Ja det sagde jeg.

ANKER.

Hør, Prokurator! De maa gjerne sige om mig, at jeg er fordrunken, for det er jeg, og De maa ogsaa gjerne sige om mig, at jeg er en Kjæltring, for det er jeg ogsaa; men naar De siger, at jeg er gal, saa vil jeg slaas med Dem.

BARDING.

Slaas! *Afsides.* Jeg maa nok ringe paa Folkene.

ANKER

trænger ham over til Havedøren.

De tror altsaa, at jeg er gal?

BARDING.

Nej Gudbevares -

ANKER.

Jeg kan se paa Dem, De tror det. Jeg vil slaas med Dem. Vent bare et Øjeblik!

Trækker Frakken af.

BARDING.

Men bedste Hr. Brown, hvor kan De tro -

ANKER.

Hold den imens!

Sætter ham sin Hat paa Hovedet, den falder ham ned over Øjnene. Anker smider Frakken paa Gulvet og iler ind i Vilmers Værelse.

445

OTTEOGTYVENDE SCENE.

BARDING.

Men gode Hr. Brown, jeg mente det ikke saa slemt. *Han bliver staaende en Tid uden at røre sig, endelig river han Hatten af.* Han er borte! Bi lidt! *Løber hen og laaser Havedøren.* Nu skal han ikke saa let komme tilbage. Gud ske Lov, jeg blev af med det vanvittige Menneske - jeg ryster endnu over hele mit Legeme. Men der ligger jo hans Frakke, *tager den op af Gulvet*, den ser saamænd ganske ordentlig ud. Mon den ikke skulde indeholde noget, som kunde give Oplysninger? *Stikker Haanden i Frakkelommen.* En Nøgle! den ligner min Gadedørsnøgle. Hvad er det? - et Cigarfutral! Det er mit. Hvor Pokker mon den Kjæltring har faaet det fra? Et Par Handsker - ogsaa mine! Nej sikken en tyvebrændt Gavtyv! Og den pæne Frakke - det er ogsaa min! Nej, nu bliver det sgu for galt.

LANGE

udenfor, tager i Havedøren.

BARDING

løber helt hen i Forgrunden.

U, der er han igjen.

LANGE

udenfor.

Luk mig op!

BARDING.

Det er Lange. Jens har ladet Nøglen sidde i - lad os tage den ud først.

Tager Nøglen ud af Emilies Dør og gaar derpaa hen og lukker Lange op.

NIOGTYVENDE SCENE.

Barding. Lange.

LANGE

gnaven.

Hvorfor laaser I Døren her?

BARDING.

Det bliver man vel nødt til, naar her kommer gale Mennesker.

LANGE.

Gale Mennesker?

446

BARDING.

Ja her har været et Daarekistelem, som spurgte efter dig. Han kaldte sig Brown.

LANGE.

Jeg kjender ingen Brown.

BARDING.

Naa jeg tænkte nok, at det var en Gavtyv. Han løb fra sin Frakke og Hat, men da jeg skulde se nøjere til, saa var det min Frakke, den Æsel havde haft paa. Hatten staar her.

LANGE

ser paa den.

Det er min Hat.

BARDING

ler ærgerlig.

Det lader til, at den Fyr klæder sig paa Husets Regning. Men det er sandt, hvor er de fremmede?

LANGE.

Aa det var ikke andet end Sludder, den forbistrede Tjener har taget mig ved Næsen. Jeg kom til Kroen - de vidste ikke det mindste hverken af Majoren eller den søde lille Frøken at sige. Men faar jeg fat paa den svenske Karnalje, saa skal han ikke dø i Synden.

Der bankes indenfor paa Emilies Dør.

BARDING.

Hvad er det?

LANGE.

Aa det er vel Emilie, som har faaet Nykker igjen. Naa ja, nu kan jeg gjerne slippe hende ud, for jeg har tabt Lysten til mere Kommers. - Har du været oppe hos hende?

BARDING.

Nej, jeg fik ikke Tid for det gale Menneske.

LANGE.

Maa jeg saa faa Nøglen! *Barding giver ham den.* Naa, Emilie, du maa give Stunder.

Han lukker op.

447

TREDIVTE SCENE.

De forrige. Glob.

LANGE.

Magisteren!

BARDING

afsides.

Av for Pokker - han er der endnu.

LANGE.

Maa jeg spørge, hvad har De at gjøre oppe hos min Datter?

GLOB.

Jo det var - det var Onkel, som -

LANGE

til Barding.

Det skal du ret have Tak for. Det er den Glæde, man har af at betro sine Venner noget; men herefter skal jeg nok passe paa mine Nøgler selv.

Han vil gaa ud ad den forreste Dør til højre, men idet han aabner den, træder Emilie ind ad den.

ENOGTREDIVTE SCENE.

De forrige. Emilie.

LANGE.

Emilie!

Mel. af E. Hornemann.

1.

LANGE.

Nej hør, hvordan er det - hvordan er det dog nu fat?
Knap har Huset jeg forladt,
saa er alting som besat.

Til Barding.

Men du som min Nøgle - som min Nøgle har forvart,
du maa gjøre mig det klart
i en Fart.

BARDING.

Ja men, kjære, gode Ven -

LANGE.

Driv nu ikke Tiden hen!

EMILIE

polisk.

Ja Hr. Barding skuer grant,
han vist Rede paa det fandt.

448

LANGE, EMILIE og GLOB
til Barding.

Ja hør, De det kjender - De det kjender aabenbart,
De maa gjøre mig det klart
i en Fart.

2.

BARDING.

Nej det, kjære Venner - kjære Venner ej jeg kan,
medens dette kom i Stand,
gik jeg med den gale Mand;
thi vi holdt i Haven - holdt i Haven Konferens,
og min Nøgle jeg imens
gav til Jens.

LANGE.

Hr. Magister, saa maa De -

GLOB.

Maa jeg ikke være fri?

EMILIE.

Nej, Magisteren har set
allerbedst hvad der er sket.

BARDING, LANGE og EMILIE
til Glob.

Ja hør, De det kjender - De det kjender aabenbart,
De maa gjøre mig det klart
i en Fart.

3.

GLOB.

Men Gud - De maa ikke - De maa ikke være vred.

LANGE.

De maa give mig Besked.

BARDING.

Du maa sige hvad du veed.

LANGE.

De var hos min Datter?

GLOB.

Ja hos Frøkenen jeg var,
men hun sikkerlig mig har
holdt for Nar.

449

LANGE
til Emilie.

Maa nu din Besked vi faa!

BARDING.

De nu ogsaa skrifte maa.

GLOB.

Ja De kjender det vel bedst.

EMILIE.

Nej, jeg dum er som en Hest.

ALLE.

Aa klar mig nu denne - klar mig denne Hurlumhej!
Hvem kan lede mig paa Vej?

VILMER
træder ind.

Det kan jeg.

TOOGTREDIVTE SCENE.

De forrige. Vilmer, siden Anker.

LANGE.

Naa? Løjtnanten! Maa vi saa bede om den Oplysning!

VILMER

aabner sin Kammerdør og vinker ad Anker, som træder ud i Uniform.

Med Fornøjelse!

LANGE.

En Soldat! - Men er det ikke den svenske Karnalje?

VILMER.

Jo det er ham, der agerede Svensker.

LANGE

til Anker.

Nej hør, din Knægt, nu bliver du mig Skam for nærgaaende. Hvor tør du understaa dig at komme for mine Øjne?

VILMER.

Undskyld, Hr. Lange - det er en Ven af mig, Landskabsmaler Anker.

LANGE.

Jeg beder om Forladelse, Hr. Landskabsmaler, men der er Maade med alting, og at narre en gammel Mand ud i Mulm og Mørke, og det oven 450 i Kjøbet i sin bedste Vogn, det er ingen Maner, nej det er mildest talt - bi lidt - holdt! Den Herre er en Ven af Løjtnanten?

VILMER.

Ja!

LANGE.

Og De var der inde med Emilie?

VILMER.

Ja jeg var.

LANGE.

Og De har formodentlig nu noget at bede mig om?

VILMER.

Ja jeg kan ikke nægte det.

LANGE

bryder ud.

Aa jeg Fæhoved - hahaha! Det er ypperligt! ganske ypperligt! Tak skal De have, Hr. Løjtnant - og De, Hr. Anker! det var ganske udmærket, hahaha!

BARDING.

Men hvad gaar der af dig! Jeg forstaar ikke en Smule deraf.

LANGE.

Nej det vil jeg Skam nok tro, for du er ogsaa bleven taget slemt ved Næsen. *Til Anker.* Det var vel Dem, der var den gale Mand?

ANKER.

Ja jeg maa takke Prokuratoren for Laanet af Frakken.

BARDING.

Nej hør, Lange, naar den Herre skal blive her, saa maa jeg tage bort. Han har behandlet mig paa en Maade, som -

LANGE.

Aa Snik Snak! Hvad har han da sagt?

BARDING.

Aa det var det græsseligste Vaas.

LANGE.

Er det noget at blive vred over? Gjør nu ingen Flovser!

451

TREOGTREDIVTE SCENE.

De forrige. Mads.

MADS.

Jeg skulde spørge, om De vilde spise til Aften.

LANGE.

Ja naturligvis! og det skal blive et fornøjeligt Maaltid.

MADS.

Og saa skulde jeg bede Husbond, om den Karl der, *peger paa Anker*, ikke maatte komme ud og spise med os i Borgestuen.

LANGE.

Nej, Mads, han spiser med os. Det er ingen Kammerat for dig.

MADS.

Ja men jeg er bange for, at Husbond tager fejl igjen. Han vil bestemt binde Husbond noget paa Ærmet.

LANGE.

Vær du ganske rolig. Mine Herrer, vil De tage Borddamer! Jeg maa bede om den forbistrede Svensker der, for ham er jeg ganske forelsket i; Prokuratoren kan tage sin Trøst og Stolthed, Magisteren, og Kjærestefolkene kan vel nok enes.

BARDING.

Kjærestefolkene!

VILMER.

Hr. Lange, De har altsaa ikke noget imod -

LANGE.

Nej, kjære Ven - hvad skulde jeg have imod det?

BARDING.

Men hvorfor lukkede du da din Datter inde?

EMILIE.

Ja hvorfor lukkede du mig inde?

VILMER og ANKER.

Ja hvorfor lukkede De hende inde?

LANGE.

Er der ingen, som forstaar det?

VILMER.

Nej, jeg troede rigtignok ogsaa, at det var, for at jeg ikke skulde faa fat paa Emilie.

452

ANKER.

Ja jeg med.

LANGE.

Men det var netop, for at De skulde faa fat paa hende. Hahaha - saa er det dog mig, som har narret jeg alle sammen. Ser I, Børn, jeg vidste, at de unge Folk havde et godt Øje til hinanden, men jeg tænkte som saa: han skal ikke have hende for ingen Ting, og det er dog værdt at se, om der er Liv i Fyren. Det gik ganske, som jeg ønskede, og jeg takker alle de medspillende - ogsaa Dem, Hr. Magister - for den Ulejlighed, De har gjort Dem for at more mig. - Kom saa til Bords!

Mel. af E. Hornemann.

1.

MADS.

Højest i Staten
knejses Soldaten,
alt han faar,
thi nu staar
enhver ham gjerne bi.

BARDING.

Ja jeg nu fatter,
hvordan han atter
ugenert
har husert
med russisk Despoti.
Jeg blev kørt om iblinde.

GLOB.

Mig har de lukket inde.

BARDING.

Men man maa dog sig finde
rolig deri.

ALLE.

De blev kørt om iblinde,
Dem har man lukket inde;
men De maa dog Dem finde
rolig deri.

453

2.

VILMER
til Emilie.

Jeg kun som Naade
over al Maade
prise vil,
at du til
din Haand mig værdig fandt.

EMILIE.

Aa da nu alle
ned for jer falde,
kunde jeg
heller ej
mig vise ugalant.

VILMER.

Hjulpet mig, som han plejer,
har denne Lurendrejer,

peger paa Anker, som bukker,

o men den bedste Sejer
selv jeg dog vandt.

ALLE.

Hjulpet Dem, som han plejer,
har denne Lurendrejer,
o men den bedste Sejer
selv De dog vandt.

3.

LANGE.

Spøgen, I øved,
Samling mig røved,
jer Besvær
havde nær
jeg lønnet med min Stok.
Men jeg nu atter
højlig den skatter,

til Anker,

og jeg be'r:
kom med mer,
lidt mer af samme Skok!

454

ANKER
til Lange.

Hvis Dem min Spøg fornøjer,
jeg mig taknemlig bøjer,
men af Soldaterløjer
har De vel nok.

ALLE
til Publikum.

Hvis Dem vor Spøg fornøjer,
vi os taknemlig bøjer,
men af Soldaterløjer
har De vel nok.